

George Moise

Kanashibari

Povestiri japoneze
pe jumătate visate

Chiar dacă nu mă cunoști, te rog să mă crezi că te așteptam.

Ce-mi amintesc acum despre mine ar fi că locuiesc în Japonia din 2008 și de atunci scriu despre adaptare – sau, mai degrabă, despre inadaptare. Am debutat cu *Iertați-mă că nu sunt japonez* (Curtea Veche Publishing, 2011). E posibil să ne mai fi întâlnit prin revista *Iocan* (Vellant, 2016 și 2019) și în volumul colectiv *Scrisori din Cipangu* (Trei, 2016).

Pentru tine, dragă cititorule, am meșterit în ultimii ani la aripile acestui volum. Să le purtăm împreună pentru o vreme, departe de caruselul lumii.

Bine ai venit!

George Moise

Cuprins

Provizoriu	9
Zeița de pe deal	27
Moartea unui funcționar	69
Cuțitul ruginit	85
Mon rêve	117
Momoka	137
Tata	161
Fierăstrăul de păpuși	189
Maya – wine bar & tapas	201
Everything will be alright	217
 Șapte proze ultrascurte	
Apusuri	243
Cioburi	245
După ploaie	247

Orb	249
Pace	251
Zeama bună	253
Ramen Museum	255

Provizoriu

Când a deschis ochii, soția lui plecase deja la serviciu. Visase oare buzele ei de cafea, hainele șoptind spre ieșire și firul străveziu de parfum care s-a rupt când a închis ușa? Nu. Deși buimac, s-a trezit de-a binelea și a râs cu amărăciune. Câți o mai visăm pe femeia de lângă noi?

Trebuie să fi plecat foarte devreme, el era deja gata îmbrăcat și încă nu se luminase de tot. Înainte să iasă, a deschis larg draperiile, ca și cum ar fi întins o capcană pentru lumina care avea să apară mai târziu. Cerul era acoperit de nori metalici. Vântul plimba haotic stropii de lapoviță și înfigea ace de gheață în ochii pușinilor trecători care se aventuraseră pe afară. Ar fi putut fi iarnă, dar părea că, din motive neștiute, vremea nu spune până la capăt ce gândește cu adevărat. Nu sunt

oare ipocrizia și politețea unul și același lucru? Bărbatul s-a scuturat de câteva ori și și-a ridicat gulerul. Umbrela nu-i era de mare ajutor pe vânt, dimpotrivă, dar o luase cu el. Ce idee proastă, să lași patul cald pentru o plimbare pe o vreme ca asta, dar așa-i spusese soția. Ieși, fă câțiva pași, cunoaște orașul, fă-ți prieteni, cum vrei să-ți placă, dacă nici nu-l cunoști? Nici nu e mare, în câteva ore îl străbați pe tot de la un capăt la altul.

De asta se temea și el, orașul nu e mare. Abia trecuse de douăzeci și cinci de ani, vârstă la care e greu să găsești locul care să te poată cuprinde, și orașelul de provincie în care tocmai se mutaseră din capitală nu număra mai mult de câteva zeci de mii de suflete. Făcuse câțiva pași buni pe trotuar și trecuse de clădirile vecine, când a observat că balustrada scării care cobora de la apartamentul lor de la etaj spre parter iese printr-o tăietură rotundă în perete, părăsește clădirea, continuă în stradă și îl petrece tot acest drum, cu câteva întreruperi, bineînțeles, la intrarea în vreun magazin sau vreun bloc. Clădirile de pe partea cealaltă aveau și ele același brâu de nădejde. *Hei, s-ar putea să-mi placă aici până la urmă, e un oraș prietenos cu bețivii.* A dat drumul balustradei care făcea acum loc unui magazin de haine. Pe stradă, o mașină a trecut pe lângă el cu viteza unui melc. În lumina mată a dimineții, hainele din vitrină zăceau pe umerase ca niște fantome obosite peste care cineva turnase plumb topit. Culoarele vibrau

în tonuri joase de gri, marouri pământii și verde prăfos, de parcă materialul nu fusese muiat în vopseluri, ci în umbra lor. Imprimeurile erau sărăcite de imaginație, ceva îi tăiasse celui care le croise cheful de a se juca și de a amesteca linii și curbe, unghiuri și forme.

Culoarea a pălit o clipă și din ochii străinului. S-a sprijinit de balustradă, a inspirat adânc și i-a dat drumul ca și cum ar fi fost o broască râioasă. S-a șters pe pantaloni și și-a văzut de drum. Trecea prin fața altui magazin și totuși bara de metal continua mai lucioasă și mai nouă decât bucata de până atunci, blocând intrarea. Se vedea că afacerea falimentase: din copertina aflată deasupra intrării atârnavă acum zdrențuite fâșii mari ca niște aripi de vultur în captivitate și vitrinele goale erau acoperite de un strat gros de praf.

În fața lui, pe colțul opus, se ridica clădirea poștei, în fața căreia tronau două cutii de scrisori stacojii. Măcar ele nu își pierduseră culoarea; nici ele și nici roșul semaforului, la vederea căruia a zâmbit, ca și cum ar fi întâlnit un prieten vechi. S-a oprit cuminte la marginea bordurii. Stâlpul semaforului era înfășurat de jos și până sus în folie de împachetat, cu bule, petrecută în câteva straturi în jurul lui. Poate că e nou și muncitorii au uitat să scoată plasticul, dar nu, vopseaua coșcovită de pe semafor îi spunea că peste ea trecuseră câteva anotimpuri bune. Străinul a privit de câteva ori în jur și n-a rezistat să nu pocnească vreo două-trei bule. Pe

stradă nu era însă aproape nimeni, doar pe balustrada de vizavi se prelingea lent o siluetă către o farmacie.

Mașina care îl depășise mai devreme în fața magazinului de haine aștepta la semafor; a avut răgaz să se uite mai bine la ea. Barele de protecție erau îmbrăcate într-un manșon de cauciuc, care se prelungea în lateral, pe uși și pe aripi. Nu arăta ca meșterea unui ageamiu, modificarea fusese făcută într-un atelier profesionist, sau chiar din fabrică. Când s-a făcut verde, au trecut câteva secunde bune până când mașina să se urnească din loc. Din vârful unui alt stâlp înfășurat în folia cu bule, indicatorul arăta restricția de viteză treizeci.

La poștă era deschis. Tânărul s-a așezat la masă, a scos din buzunar o scrisoare, a recitit cele câteva pagini și a verificat adresa de pe plic. În dreapta lui, un baston stătea în picioare, prins într-o furcă de cauciuc lipită de marginea mesei.

– Ce bine că n-ai probleme cu vederea, a auzit și a întors capul.

Bătrânul din spatele lui și-a scos ochelarii de la ochi și i-a pus într-un bol de pe masă, plin cu alte perechi de toate mărimile și dioptriile.

– A! Să nu-l uit, a mai zis ca pentru el, apoi a scos bastonul din suport, s-a înclinat către străin și s-a îndreptat către ieșire.

Și dacă nu-i orașul bețivilor? Balustrada, stâlpii bandajați, mașinile înfășurate, mesele și ghișeele cu

suporturi pentru bastoane, toate astea par mai degrabă pentru altcineva, nu pentru petrecăreți.

La ghișeu, cât a așteptat ca funcționara să găsească colantele par avion, s-a gândit să cumpere și niște vederi; sunt mai simplu de trimis și nu te obligă la prea multe cuvinte serioase. Lângă un alt bol cu ochelari, pe un mini-stativ, erau expuse câteva modele, cele mai multe cu ape termale – mândria locului –, apoi cu plaja pe timpul verii, plină de turiștii care veneau pe vremuri din toate colțurile Japoniei și câteva cu orașul noaptea, tot vara, în timpul focurilor de artificii.

Pe geam, l-a văzut pe bătrânul de mai devreme strigând ca la un copil neastâmpărat. O pisică se cocoțase pe un stâlp de la poarta poștei și se ghemuise acolo, pe peticul îngust de ciment. Străinul nu se omora după pisici, dar pentru o clipă i s-a părut că mâța are ceva divin în ea, aduce chiar cu surata mai celebră, de lemn, de la templul din Nikko și poate fi un ornament reușit al porții, cum stă așa, nemișcată, moțâind cu ochii pe jumătate închiși, fără să se sinchisească de bătrânul care o strigă. Acesta a renunțat în final s-o mai cheme, părea că nu-l aude sau nu-i pasă, s-a ridicat pe vârfuri și a luat pisica de acolo, fără ca animalul să se împotrivească în vreun fel.

- Nu e pisica lui, a spus funcționara de la poștă.
- Tânărul s-a întors curios către ea.
- Sunteți turist, nu-i așa? În vacanță? a continuat ea.

– Ăăă, da... Adică nu... De fapt, abia m-am mutat în oraș, a zis el.

– Vorbiți bine japoneza, a mințit ea.

– Mulțumesc, încă învăț, a mințit la rândul lui.

Renunțase de mult. Nu-i plăcea să fie întrebat din ce țară vine, așa că a întors discuția la pisici.

– A, da. E una dintre pisicile terapeutice de la primărie, uitați, avem și vederi cu ele, a spus ea și lui i s-a părut că îi citește în ton un strop de mândrie, așa că a simțit nevoia să zică și el o vorbă bună despre pisici.

– Sunt... blânde, e tot ce a găsit într-un târziu să spună.

– Da, da, a răspuns însuflețită funcționara. E adevărat, sunt și sedate, nu-s toate chiar așa blânde, *știți cum e*, a adăugat ea cu aerul că îi încredințează un secret pe care era dator să-l știe acum, când era și el unul de-ai lor. Știți cum e, cei în vârstă mai uită, unii nu mai știu cum arată fosta pisică, își amintesc doar că a fugit de acasă, dar nu mai știu când, alții uită pur și simplu că nu au avut niciodată una. De aceea, primăria a făcut în așa fel încât la aproape fiecare colț de stradă să poți găsi un animal care să stea la mângâiat. Să nu zgârie, să nu fugă... Unii le iau acasă, le pierd iar, găsesc altele, *știți cum e...*

– Nu, nu știu cum e, a zis tânărul, mizând pe faptul că, dacă-i întorci cuiva ticul verbal, îi tai cheful de vorbă. Adică înțeleg, dar nu știu cum e, a mai zis el; a

luat banii din tăvița pentru rest, vederile, și s-a grăbit spre ieșire ca unul căruia îi e de ajuns un secret pentru o singură dimineață.

Traficul se mai însuflețise, probabil și pentru că lapovița se oprise, lăsând în locul ei o burniță rară, dar sâcâitoare. Tânărul a numărat în intersecție cinci mașini dolofane, cu un colac gros de salvare de jur împrejur și s-a simțit ca un liliputan într-un bâlci, văzându-le cum băjbâie în zigzag, cum ricoșează caraghios când se ciocnesc între ele sau de parapete, în tentative nereușite de parcare, înainte, înapoi, înainte, înapoi. *Orășelul copiilor*, a zis cu voce tare. Cum să-i spună soției ce gândea cu adevărat?

A ieșit din strada principală și a hoinărit o vreme pe străduțe, căutând parcă alt oraș, așa cum oamenii caută în cei de lângă ei alți oameni, așa cum deținuții scormonesc după ceva de făcut prin mormanele de timp ca prin gunoaie. A regăsit imaginile de pe vederi, dar scorjite și decolorate de cât se tot jucaseră ploaia și soarele de-a v-ați ascunselea, pe panourile mari puse din loc în loc pentru turiști, ca să nu se rătăcească. De parcă s-ar putea cineva rătăci în orașul ăsta în care toate străzile mici dau în cea principală, iar cea principală duce la mare. A ajuns iar la un pod de piatră peste un râu întortocheat care părea că s-ar întoarce către munte, pe malul căruia înfloriseră cireșii sălbatici. Nu mai trecuse o dată pe aici?

De la poalele unui cireș bătrân, un stâlp ruginit se ridica dintr-o tufă neîngrijită de aloë, printre crengile încărcate de flori. Nu se obosise nimeni să-l înfășoare în folie, probabil zona nu era așa de umblată și stâlpul nu mai era un pericol pentru nimeni. Doar cine se apropia vedea indicatorul, și el mâncat de rugină, din vârful: *Atenție, copii!* Casele nelocuite se năruie de la sine. Aceeași lege a naturii dictase, pesemne, și în cazul indicatorului: nemaiaivând ce să arate, se oxidase. Era ros pe margine, ca o frunză; la bază, acolo unde desenul înfățișa o trecere de pietoni pe care copiii din imagine o traversau cândva cu pași hotărâți și siguri, fierul devenise sfărâmicios și pe alocuri căzuse. Acum erau suspendați într-un pas nebunesc deasupra unui abis de rugină.

A tresărit și și-a privit mâinile goale. Umbrela! Trebuie să o fi uitat la poștă, dar nici gând să se mai întoarcă după ea. Nu mai avea nevoie oricum, ploaia se oprise; din peticele de cer senin care se tot lățeau mai cădeau doar ici și colo ultimii stropi, ca și cum cineva de foarte sus și-ar fi scuturat umbrela ca să-i facă în ciudă. Când a auzit telefonul sunând în buzunar, a simțit cum cade în gol pe dinăuntru, a auzit vocea soției lui spunându-i că are foarte mult de lucru și nu-și poate lua pauză să mănânce prânzul împreună. *Când termini*, a întrebat el. *Nu știu, târziu*, a auzit și i-a zis *Bine, ai grijă*. Atât, poate că așa e mai bine,

s-a gândit până la urmă, poate că unele lucruri nu se spun la telefon, cum ar fi: nu-mi e bine, ce căutăm noi aici, cum o să facem un copil în orașul ăsta care trage să moară, nu vezi? Discuțiile astea trebuie avute față în față, așa o să-i spună și el ce are de zis, iar ea o să zică să mai aibă răbdare, la anul o să fie altfel. *Nu o să stăm aici toată viața, doar câțiva ani, ai să vezi, e provizoriu, spune tu unde să ne mutăm și o să ne mutăm. Hai în Europa, îi va spune el și ea îl va întreba: Și acolo ce-o să facem?*

A ieșit din nou în strada principală, căutând o friptură și ferindu-se ca de un blestem să mai atingă balustrada care se întindea ca o iederă peste afaceri moarte, magazine închise, cârciumi în faliment, baruri cu obloanele scorjite și trase. Și-a făcut loc cu greu pe trotuarul îngust, printre bătrânii care se mișcau legănând prin oraș. Restaurantele încă neînchise vindeau găluști de orez și mâncăruri moi, iar asta îl întărâta peste măsură, îl făcea să vrea mai mult decât orice pe lume o friptură în sânge, din care să muște ca un apucat, să mai ucidă încă o dată animalul din care fusese desprinsă. În loc de restaurante, nu îi ieșeau în cale decât alte magazine de haine terne, saloane de coafură care vindeau peruci și magazine pentru copii, cu scutece pentru adulți la vânzare.

S-a oprit obosit de gândul obsedant al cărnii. Răsufla greu. Respirase în toată căutarea asta? Sau

încrâncenarea îi subjugase toate simțurile? Dintr-un megafon aflat în vârful unui stâlp s-a auzit un semnal sonor, apoi o voce a anunțat ora prânzului și le-a amintit cetățenilor care au de luat medicamente să le ia. Melodia din semnal îi părea cunoscută și tocmai asta îl scotea din minți, că nu știa dacă formula muzicală de câteva note îi e cunoscută sau semnalul sonor se tot repetase de-a lungul zilei. A ajuns în fața unei cârciumi mici. Nu vedea înăuntru, dar nu părea să aibă mai mult de patru, cinci locuri. În fața casei, mușcata neîngrijită crescuse peste măsură. Rădăcinile spărseseră de mult ghiveciul și se înnodau acum ca niște odgoane groase pe sub peretele surpat. O să intre aici, fie ce-o fi.

Era un restaurant mic cu țipari, avea doar două locuri la tejghea și o masă mică. O singură femeie servea și tot ea frigea peștele. Părea de aceeași vârstă cu el și gândul ăsta îl liniștea într-un fel ciudat. L-a cuprins o amorțeală cu gust dulceag.

Era singurul client și femeia nu vorbise cu nimeni de dimineață, așa că poveștile au început să curgă. Primește o dată pe săptămână, de la piața de pește, țiparii pe care îi jupoaie de vii în spatele tavernei. A preluat mica afacere de la tatăl ei, care s-a prăpădit. E singură. A fost în excursie cu școala la Hiroshima. Sau era Nagasaki? Nu mai știe. N-a mai văzut europeni de aproape. A avut un câine mic. Câteodată, când se ridică brusc din apa fierbinte, amețește. Lui îi plac băile

termale? Și el a avut un câine. Îi plac băile termale. S-a căsătorit de trei ani. Nu au copii. Nu muncește, caută ceva. Ar putea preda engleza, dar cui? Sau altceva, ce poate munci un străin aici? Soția lui muncește mult, e un fel de șef, de asta au mutat-o la hotelul din oraș, să reînvie turismul. *Sau turiștii*, a mai zis el și ea n-a râs.

– Aș vrea și eu să mă căsătoresc, a zis dintr-odată femeia, ca un oftat.

– Ce fel de bărbați sunt pe gustul tău? Trebuie să fie unul în tot orașul ăsta, a spus el.

– Dacă respiră, mie îmi e de ajuns, a spus ea și s-a aplecat ușor către el ca să strângă bolurile goale; atât de lent, încât a părut că nici nu se mișcase. Nu mult, însă suficient cât bluza să-și adâncească gulerul ca o plecăciune.

Nu înțeleg, a vrut să spună străinul și și-a ridicat capul către ea. Ochii i-au alunecat însă în hăul căscat între țesătură și piele, până la capăt, spre sânul ei, ascuns în culcușul cald ca un pui de sălbăticiune. Albeața l-a orbit pentru o clipă, privirea i s-a învârtejii ca amețită spre vârful, în jurul bumbului înfiorat, de culoarea sângelui închegat, apoi s-a rostogolit odată cu gândurile dedesubt, spre partea nevăzută și grea, bănuț rotundă și fină.

Femeia avea fața aprinsă și încerca în zadar să le dea mâinilor ceva de făcut. El s-a scuturat ca de un demon sărit în cărcă și a tăcut încurcat. Și ea a observat

că el văzuse. Cât a ținut zbaterea aceluia moment, respirațiile le-au rămas suspendate, inimile li s-au oprit o clipă, iar peretele invizibil care-i ținea la distanță s-a subțiat până la grosimea unui fir de păianjen, pulsând în ochiuri din ce în ce mai largi. Dacă ar fi întins mâinile unul către celălalt, ar fi trecut prin el ca și cum n-ar fi existat, ca și cum n-ar fi fost doar doi străini, negustor și client, gazdă și oaspete, ci parte bărbătească și parte femeiască, *andros* și *gyne*. Carne.

Femeia a întors plăcuța cu partea pe care scria *Închis* către exterior și a încuiat ușa. A trecut pe lângă el, ca și cum ar fi fost invizibil, și a urcat treptele către cămăruța de sus, unduindu-se ca un țipar.

– Să mai treci pe aici, i-a spus la plecare.

El a zis *da* și nu a mințit. Își lăsase hainele groase la ea, afară se făcuse cald și acum îi erau de prisos, dar va mai avea nevoie de ele. Deasupra, uliile desenau cercuri largi în contururi subțiri și țipau ascuțit, ca un reproș. *De ce am făcut-o? Am făcut-o din singurătate sau pentru că așa sunt de fapt? Pentru că am vrut sau pentru că s-a putut?*

A pornit cu pași grăbiți spre hotelul în care lucra soția lui. Bârfele circulă repede într-un târg de provincie și e posibil ca vestea isprăvii lui să fi ajuns deja la ea, înaintea lui. Să fii străin și să calci strâmb într-un oraș mic era ca și cum te-ai fi aruncat cu o rană deschisă într-un bazin cu rechini. O umbră de remușcare i s-a

întins peste suflet ca o pată de sânge dedesubtul unei pânze albe.

Soția lui era în holul hotelului, explicându-i ceva unui bărbat care o asculta ca un subaltern sau ca un iubit prea docil. Străinul a rămas afară, nu se cădea să o întrerupă și, dacă ea avea de gând să-i facă o scenă, ar mai fi amânat-o puțin. A pândit un moment în care să-i atragă privirea și i-a făcut semn. Chipul ei s-a înseninat și a ridicat mâna. *Nu știe!* Bărbatul a răsuflat ușurat. Nu știe nimic. Sau îi e mai simplu să nu știe. Soția a fluturat mâna de câteva ori, apoi s-a încruntat și a întins mâna în direcția lui, spunându-i ceva celui-lalt. Străinul a înghețat. Cei doi s-au apropiat de geam. Soția i-a arătat subalternului cu degetul o pată pe sticlă și el s-a repezit să o șteargă, după care i-a lăsat singuri.

Se privesc de-o parte și de alta a geamului cu sticlă groasă, ca de acvariu cu rechini. Își zâmbesc. El întinde palma și o apropie de geam. Ea îl imită, ca în oglindă, dar se oprește înainte să atingă sticla – să nu lase o nouă urmă. Îi atrage și lui atenția să nu o facă. Soția își duce telefonul la ureche și răspunde. Cuta dintre sprâncene e din nou la locul ei. Îi face semn că nu mai poate sta și dispăre.

Bărbatul a rămas descumpănit în fața hotelului. S-o ia către munte? Către plajă? Se făcea din ce în ce mai cald și asta era bine pentru oraș, turiștii simțeau căldura și începuseră să vină să-și zornăie banii aici. Orașul prinsese culoare, ca obrazii unui copil care se

joacă în soare. Timpul trece mai ușor vara, mănânci mai puțin, bei mai mult, seva care curge prin lucruri e ceva mai diluată și parcă și oasele oamenilor se golesc de măduvă și se umplu de ușurătate. De asta, în niciun alt anotimp oamenii nu visează că zboară.

În megafoanele de pe stâlpi, după semnalul sonor deja cunoscut, o voce stridentă anunța din nou dispariția unui bătrân. Semnalmente, cu ce era îmbrăcat, cine îl găsește să sune la numărul... Pe străzi, bărbații încă în putere ai orașului purtau pe umeri un altar de lemn. În piața publică, plitele și grătarele sfârâiau și cerul, rămas fără urmă de nor, primea cu bucurie vălătucii de fum. La naiba cu pisicile drogate și cu mașinile lor de jucărie, n-or fi toți la fel. Sigur se găsesc în orașul ăsta doi, trei de-o seamă cu el, care să-l răstoarne cu susul în jos și să-l scuture de viață.

Străinul a intrat cu aplomb în mulțime și zgomotul pașilor lui s-a pierdut printre pașii lor, mirosul i s-a amestecat cu mirosul lor și a rătăcit așa, în puhoiul de lume care curgea către mare, până când a devenit un punct într-o nebuloasă – nu mai știa cine e sau unde se află. Aglomerația îl sufoca, se freca de oameni, era împins și împingea la rândul lui. Trupurile se lipeau unele de altele, transpirația le topea carnea și o transforma într-un fluid vâscos care căuta să le contopească pe toate într-o singură ființă monstruoasă. Se dizolvase complet în inconsistența generală, gândurile lui nu mai

erau ale lui, nici măcar el nu-și mai aparținea. Ciudat lucru, deși vedea ca printr-un ochi de pește chipurile hidoase cum i se perindă așa de aproape prin față, de parcă ar trece prin el, avea din ce în ce mai acut o senzație de depărtare de tot și de toate, care îl purta adânc, tot mai adânc, ca printr-o cochilie de melc la capătul căreia îl aștepta rânjind spaima că nu va ieși niciodată din oraș. A auzit cum vocile tuturor, muzica, râsetele se întrepătrund, dispar într-o hărmălaie informă care se sublimează treptat, întâi într-un sunet înfundat, ca ecoul bolborosit al unei voci în apă, apoi în gălgâiala unui șuvoi leneș care trece pe deasupra.

E un oraș atât de prăpădit, că până și turiștii care vin la noi sunt urâți, și-a zis el în ciudat, de parcă pentru unii mai arătoși ar fi meritat ca soția lui să nu termine nici acum lucrul.

Printre miile de chipuri i s-a părut că o vede în mulțime pe fata de la restaurantul cu țipari. Poate a confundat-o, poate nu a văzut bine din cauza înserării. Ceva se întâmplase, îi apărea acum teribil de obosită, obrajii îi căzuseră, iar șoldurile nu se mai unduiau la fel. O fi avut o zi grea, și-a zis el. E știut lucrul că japonezii iubesc munca orbește, cu aceeași încăpățănare și zădărnicie cu care vrei să îndrepti un copil prost-crescut sau cu care iubești un animal care nu poate fi îmblânzit. Îl apuci, el ți se zvârcolește în brațe, te zgârie, pe unii îi devorează cu totul. Îți lasă urme.

Fata de la restaurantul cu țipari i-a apărut din nou înaintea, de data asta la fel cum i se înfățișase prima oară, când i-a dat să mănânce, ba chiar mai șuie, mai zveltă și cu carnea mai tare. Și părul parcă era altfel, mai deschis, aproape spre blond. Să-i fi slăbit chiar într-atât vederea sau lumina de făclie și lampioanele chioare îi jucau feste? Pentru o clipă, privirile li s-au întâlnit și în acea frântură i s-a părut că ea îl privește cu ochii lui, recunoștea în ea trăsăturile lui, până și zâmbetul și încruntarea erau la fel. Au ridicat amândoi sprânceana a mirare, și-au regăsit chipurile unul în celălalt ca într-o oglindă vie și iar a dispărut în marea de *yukata*¹, de vată de zahăr, calamari fripți pe băț, găluști cu caracatiță, tăieței prăjiți, baloane, bere, copii, femei, bătrâni, căței, pisici, măști, turiști.

A pornit prin întuneric să o caute. Nu poate fi departe, și-a tot repetat. Doar dacă și-ar aduce aminte cu ce era îmbrăcată, dar întrebarea chema după sine o alta, pe care se temea s-o rostească, până și în gând: care dintre ele? Tot scrutând prin întuneric după un singur chip, privirea îi obosise, altfel cum ar fi fost posibil să vadă a treia oară, în lumina hăituită a unei explozii de artificii, apărându-i fulgurant înaintea aceeași femeie în două spectre, amândouă diferite de ce știa el că ar trebui

1. Chimonou de vară din bumbac, purtat de obicei la festivaluri. (N. a.)

să fie? Una, imaginea stinsă a celei pe care o cunoscuse, iar cealaltă, zgâția – opera față de care femeia cu care urcase treptele spre camera ei nu era decât o ciornă.

– Îți seamănă, i-a zis străinului femeia în vârstă, cu ochii mândri.

– Mă vei putea ierta? a zis el, și ele n-au înțeles pe care dintre ele o întrebase.

Încă o explozie de artificii. Întuneric. E singur. S-a trezit dus de tăvălugul mulțimii pe plajă. Oamenii se risipesc care încotro, pe nisip, să vadă artificiile. Străinul nimerește lângă un grup de tineri care par localnici. Se bucură de timbrul vocilor încă nemature și de râsetele sănătoase, de parcă ar vorbi în limba țării lui. Se apropie și intră în vorbă. Schimbă câteva nimicuri, dar e stingher. Mânjii îi aruncă vorbe în doi peri. *Îi îmblânzesc eu.* Scoate din sacoșă cutiile cu bere luate mai devreme de la o băcănie.

– Să bem, prieteni, că de-asta am venit pe lume!

Își încheie urarea nesărată cu un sughit și se clătină. E ajutat să se așeze.

– Ești bine, tataie? zise prefăcut politicoșul unul dintre ei. E rupt de beat moșul, șuşoti către ceilalți, care încuviințară râzând.

– Pulbere, zise unul.

– Țsta nu mai ajunge acasă, se auzi altul.

– Se descurcă el, ăștia se descurcă întotdeauna.

Dacă găsește balustrada, e în regulă, își ziseră și își

văzură de ale lor, lăsându-l pe străin să lălăie răgușit un cântec în limba lui, cu fața întoarsă spre ocean.

Voia să se ridice, dar genunchii nu-l mai ascultau și un junghi ascuțit îi spinteca oasele. S-a întrebat cât o fi băut și a mai moțăit așa o vreme, stând turcește. Un alt foc de artificii l-a făcut să tresară, speriat. Când a deschis ochii, a văzut o femeie stând în picioare, cu spatele la el și cu fața către apă. După mirosul de verde crud adus de vântul care bătea din direcția ei, trebuie să fi fost tânără. Nu-i vedea chipul, dar nu părea să semene cu niciuna dintre câte cunoscuse. Doar vocea îi suna straniu de familiar, părea că topise în ea vocile tuturor femeilor care-l iubiseră.

O platformă îngustă de ciment, care pleca dinspre plajă și intra în ocean ca un promontoriu, li se întindea înaintea. Ea l-a îndemnat să meargă și el s-a ridicat ușor, cum se ridică un bărbat de douăzeci și cinci de ani când îi spune o femeie să o urmeze. N-a întrebat unde, nici nu avea importanță, îl inunda copilărește un soi de bucurie nestăpânită. *În sfârșit, voi ieși din oraș.* Zâmbi parcă răutăcios, pășind cuminte în spatele fetei fără chip.

Departe, pe plajă, oamenii sorbeau din paharele de bere și își arătau unul altuia artificiele de pe cer, ca să nu piardă niciunul. Trebuie să te bucuri repede, altfel se sting cât ai clipi.

Prozele lui George Moise sunt ca un altoi de trandafir japonez pe o salcie. Într-un cuvânt, o ciudățenie delicată, o mărturie a unui om aflat între două lumi. Povestirile lui preiau scepticismul european și-l vâră în sticla formalismului japonez. Curate, limpezi, melancolice și garnisite cu un strop de fatalism, ele sunt și familiare, și exotice. E un volum care se citește tacticos, cu lungi pauze de contemplație interioară, ca înaintea unui seppuku.

— FLORIN IARU

Există o voce a străinului prins între lumi care străbate recurent povestirile pe jumătate visate. Ea dictează când tonuri voit melancolice, când tensiuni mocnite sau imagini erotice, încercând să imagineze posibile răspunsuri la întrebarea: „Mai pot spune fărâmele astea povestea întregului?“ Iar George Moise pune cap la cap piesele și recompune peisaje interioare dintre cele mai intense. Zigzagurile amoroase, drama migrantului, umbra singurătății sau memoria fărâmițată sunt doar câteva dintre ușile care ni se deschid în drumul către o nouă viață. *Kanashibari* este o mărturie intimă și universală despre găsirea unui loc pe care să-l numim acasă, acel loc în care granițele minții se dizolvă și odată cu ele ficțiunea, în realitatea visată de autor.